

Dagens frågor

Krigsutbrottet

När kriget mellan Indien och Pakistan var ett faktum, skyndade sig TV-kommentatorn Einar von Bredow att lägga skulden på Pakistan och att fritaga Indien. Kanske är det en självklarhet för svensk TV, att när en guerilla är inblandad i ett händelseförlopp skall den stödjas. Man kunde annars tycka att en erfaren utlandskommentator, som har ansvar för vad han säger, åtminstone skulle antyda att frågan är komplicerad.

Den började i sitt nuvarande skede för ett år sedan, i december 1970, då de fria valen i hela Pakistan gav majoritet i Östpakistan åt ett parti som krävde vidgad autonomi för denna del av staten. I mars 1971 förklarade chefen för Pakistans militärregering, Yahya Khan, partiet olagligt och lät ställa dess ledare inför rätta. Detta ledde till väpnat uppror – då hörde man för första gången talas om Bangla Desh. Vapen hade guerillan fått från Indien. Det är ingen som helst hemlighet att Indien med tillfredsställelse såg en utveckling, som inom kort kunde leda till att Östpakistan separerades från den andra delen av den pakistanska staten. Därmed skulle landet komma under indiskt inflytande. En formell frihet någon tid är tänkbar, men den tiden blir kort.

Yahya Khan och den västpakistaniska armén i Östpakistan svarade med en hänsynslös förföljelse inte bara av guerillan utan också av den del av befolkningen som kunde tänkas sympatisera med denna, dvs av hinduerna. Hur många som dödats vet man inte, men det har talats om upp emot en miljon människor, alltså ett fruktansvärt blodbad. Följden blev den stora flyktingströmmen över gränsen till Indien. Ca 10 miljoner påstås ha flytt, och inte oväntat har det visat sig att Indien inte förmått taga hand om dem. Indien kunde räkna på och har också fått hjälp, men under alla omständigheter måste dessa flyktingar bidra till att förvärra Indiens redan kaotiska befolkningsförhållanden. Indien har helt enkelt inte haft råd att låta flyktingarna stanna kvar.

Detta är en del av bakgrunden till kriget. För att bli av med flyktingarna, som till ca 80 % är hinduer som inte frivilligt går tillbaka under muhammedanskt välde i Östpakistan, måste Indien driva ut västpakistanerna ur Bengalen. Pakistan, denna från början endast på religiösa motsättningar grundade men redan geografiskt nästan omöjliga statsbildning, skulle reduceras till sin västra del. Man behöver bara ha hört fru Indira Gandhis utfall mot Pakistans regeringschef för att inse att kriget inte kom oönskat på indisk sida. Det skulle kunna lösa både ett politiskt problem, Östpakistanens existens, och ett ekonomiskt, flyktingfrågan.

Indiska trupper ryckte alltså in i Pakistan, »i självförsvar». Just så har krig ofta börjat, och det bedrar ingen. Men att börja ett krig är en sak, att sluta det är en annan. Även om Bangla Desh blir »fritt», blir det Indien som övertar makten där, och redan detta leder till komplikationer. Och även om nu, som repressalier, ett lika stort antal muhammedaner mördas som förut hinduer, blir det dock några kvar. Ytterligare någonting blir kvar: hatet.

Solidaritetsanken

Man skulle tro att Tage Erlander efter sin långa gärning som statsminister hade valt att avvakta historiens dom i det behagliga tillstånd av privatlivets lugna värdighet, som Cicero givit den klassiska beteckningen *otium cum dignitate*.

Men han har gjort även motståndare besviken genom att i tid och otid träda in i debatten med tal, artiklar och intervjuer, som verkligen inte lägger något till hans anseende. Möjligen sker detta i den helt riktiga känslan av att han tagit på sig ett särskilt tungt ansvar inför historien genom att driva igenom Olof Palme som sin efterträdare. Men större möjligheter att hjälpa sin discipel har han ju inte – denne lär fortsätta att göra sina misstag på egen hand. Förmodligen träffas inte heller de båda herrarna synnerligen ofta nu för tiden.

Dessa reflexioner blir naturliga inför hr Erlanders senaste inlägg i debatten. Den här gången gällde det SACO-konflikten förra våren. Hr Erlander hade den dåliga smaken att beteckna SACO-konflikten som »ett allvarligt hugg mot solidaritetstanken».

Och det skall just han säga! Det är en förnidabel oförsiktighet att påminna allmänheten om att den som bröt med den allmänna välfärdspolitik, socialdemokratien efter kriget i huvudsak fört, och inledde den konfrontationspolitik, som hr Palme nu fullföljer, det var just Tage Erlander. Att detta torde ha skett mer av undfallenhet inför LO än på grund av hänförelse för de socialistiska idéerna är en sak för sig. Faktum kvarstår. Med detta djupa hugg mot just solidaritetstanken – idén om en solidariskt upprätthållen demokratisk värdegemenskap – på meritlistan bör hr Erlander inte förfasa sig över att fackorganisationen SACO med lagliga fackliga medel försökte värja sig mot en politik, som syftade till fortsatt standardsänkning för dess medlemmar. Ordspråket om stenkastning i glashus ligger alltför nära till hands.

Eller har hr Erlander till äventyrs aldrig gjort klart för sig hur allvarlig den politiska utveckling blivit, som han har huvudansvaret för? I början av 1960-talet fanns fortfarande i Sverige en av alla demokratiska partier omfattad grundläggande värdegemenskap liksom ett icke ringa mått av förtroende från det enskilda näringslivets sida för den socialdemokratiska regimens förnuft och goda vilja. Sedan hr Palmes regering under sitt fullföljande av hr Erlanders politik kränkt denna värdegemenskap på centrala punkter och spolerat nästan allt förtroende hos näringslivet, har vi hamnat i en allvarlig inrikespolitisk och ekonomisk kris. Inom oppositionen är man inte alltid säker på att man kan tro regeringen på dess ord när den bekänner sig till demokratin, och man har onda aningar om hur långt regimen egentligen avser att driva sin socialiseringspolitik. Eftersom ett socialistiskt samhälle icke kan skapas annat än av ett statsbärande parti, frå-

gar man sig hur långt socialdemokraterna är beredda att gå för att bevara sin maktställning.

Som de gamla sjunga, så kvittrar de unga, heter det. Med hr Palmes tonfall och agerande mot oppositionen är det inte underligt att de socialdemokratiska småpåvarna ute i orterna härmar efter.

I Söderhamn har t ex den socialdemokratiska kretsstyrelsen nyligen förbjudit byggnadsnämndens ordförande, tillika den ene av stadens båda socialdemokratiska kommunalråd, att deltaga i en paneldiskussion om Söderhamns centrum. Kretsstyrelsen har nämligen i princip beslutat att socialdemokratiska förtroendemän inte får uppträda för att lämna informationer vid andra partiers offentliga möten. Så tolkas begreppet demokrati alltså i dagens Sverige – av socialdemokrater.

Hr Erlander klagat över andras allvarliga hugg mot solidaritetstanken. Själv har han sätt vind och skördat storm.

Straff på äktenskap

Exemplet på att det straffar sig att vara gift blir med varje år allt talrikare. För några år sedan var det egentligen bara svårigheten för gifta föräldrar att få daghemspåsar för sina barn som utgjorde den diskriminerande faktorn. Idag håller äktenskap i traditionella former på att bli en lyx som bara verkligt välbeställda personer bör unna sig. I synnerhet unga akademiker bör noga tänka sig för innan de lättsinnigt ger sig in i fasta, legaliserade förbindelser.

Först och främst måste konsekvenserna av ett äktenskap noga övertänkas om båda parter har studieskulder enligt studiemedelssystemet. Skyldigheten att amortera studielån är nämligen knuten även till makens inkomst och eventuella förmögenhet. Ett gift akademikerpar, där båda har studieskulder men bara den ena lyckats få arbete, belastas därför med årliga amorteringar för båda, om inte inkomsten är synnerligen låg. Detta förhållande, som visserligen påtalats tidigare men då mest som en

teoretisk frågeställning, är nu bister verklighet för många unga akademikerfamiljer.

I det allt kärvare arbetsmarknadsläget för akademiker är det vanligt att bara den ena parten lyckas få arbete. På grund av överutbudet av akademiker får många nöja sig med arbetsuppgifter och löner på en lägre nivå än som tidigare varit vanligt. Ur denna knappa lön skall alltså dubbla amorteringar erläggas, samtidigt som den samlade studieskulden växer på grund av systemets indexreglering och samtidigt som utgifterna för bosättning och barn är som mest betungande. Några utsikter till nämnvärda förbättringar framöver är inte att räkna med för dessa familjer. Den lön som en nyexaminerad akademiker idag får nöja sig med – om han alls får något arbete – ligger som regel i det skikt där varje inkomstförbättring äts upp av marginalsatser och bortfallande bostadstillägg.

För sammanboende, icke-gifta akademiker gäller inte detta. Där svarar var och en för sina studieskulder. Den som inte har arbete och inte har inkomster, behöver heller inte amortera på studielånet.

Barntillsynsfrågan är ett annat kapitel som ger upphov till likartade effekter. Dels tillämpas ett förturssystem för ensamstående föräldrar vid de kommunala daghemmen, dels är avgifterna starkt differentierade. I höstas har flera fall redovisats, där skilsmässa tillgripits av desperata makar, som försökt få rättsida på olösliga ekonomiska problem och barnpassningsbekymmer. Det är lätt att visa att de ekonomiska effekterna av en skilsmässa mellan makar med barn, där båda förvärvsarbetar, är gynnsam. Mannens skatt minskar genom avdragsgilla underhållsutgifter. Hustruns inkomst beskattas enligt en förmånligare skala. Daghemmen öppnas plötsligt för barnen, och daghemsavgifterna sjunker. Vinsten kan som regel räknas i flera tusen kronor netto. En mamma, som just gjort dessa erfarenheter, konstaterade i en tidningsartikel kort och gott: »Penningbekymren upphörde och vi kunde börja umgås med varandra igen.» En förutsättning för fa-

miljelyckan i detta fall var tydligen att äktenskapet upplöstes och att familjelivet fortsatte i hemlighet.

Det skattesystem som regeringen Palme manövrerat in svenska folket i är på samma sätt klart diskriminerande för gifta. Två makar som har tre barn och som har en inkomst på 20 000 kronor (en av dem eller båda tillsammans) får med utfyllnad från sociallönen en disponibel inkomst på 28 320 kronor. En ensamstående förälder med samma bruttoinkomst får 31 690 kronor, eller 3 370 kronor mer än det gifta paret. I inkomstläget kring 40 000 kronor är skillnaden ännu större. En ensamstående förälder som har ett barn, tjänar 20 000 kronor brutto och gifter sig med en person med samma inkomst, gör en mycket dålig affär. Före giftermålet har de båda tillsammans en disponibel inkomst på 35 420 kronor. Efter vigseln är deras gemensamma disponibla inkomst – 27 380 kronor! Det ingångna äktenskapet straffas alltså omedelbart med en skatteavbränning på över 8 000 kronor. Med de marginalsatser, som enligt gällande skattelagar drabbar personer i detta inkomstskikt, är det mycket osannolikt att dessa makar någonsin skall komma upp i samma disponibla inkomst som de hade före giftermålet. Dessa siffror har nyligen räknats fram inom SACO.

Det blir nu allt vanligare att unga människor flyttar ihop och bildar familj utan att gifta sig. Från början betraktades sådana arrangemang, särskilt när de förekom bland unga akademiker, som ett utslag av radikalism och moralisk frigjordhet, och var det förmodligen också. Nu håller denna typ av familjebildning på att ändra karaktär. Det är inte svårt att förstå. Varför skall två unga människor med berätt mod gå in i ett äktenskap som medför svårlösta ekonomiska problem, när nu samhället både juridiskt och moraliskt godtar samlevnad under »fria» former och dessutom ekonomiskt premierar det?

Veterligt finns det inget annat land i världen, inte heller bland kommunistländerna, där

staten med fiskala medel uttryckligen diskriminerar den samlevnadsform som i alla tider framstått som den för majoriteten mest naturliga, nämligen äktenskapet. Sverige intar här en fullständig unik position. De politiskt ansvariga i Sverige, med sin omätliga skattehungern och extrema jämlikhetsfilosofi, håller på att skapa en situation där traditionell familjebildning bland unga människor straffas så hårt att det måste verka direkt avhållande.

Hjälp till sabotage

På vissa militära förband lär man ha funnit en liten skrift, som helt oskyldigt kallats »Hjälpreda». Den är långt ifrån oskyldig. Den är uttryck för en organiserad giftspridning. Den utges uppenbarligen av Kommunistiska förbundet marxist-leninisterna och av Clarté och innehåller en handledning i sabotage mot det svenska försvaret. Den säger så själv. KFML kämpar, heter det, för att »ytterst, i en revolutionär situation, vända vapnen mot monopolkapitalet och dess förbundna», dvs mot den svenska staten och dess ledning.

Det vore fel att tro att KFML och Clarté gillar vapenvägran. »Pacifismen är en borgerlig ideologi och bottnar i oförmåga att skilja det revolutionära våldet från det kontrarevolutionära». Så har kommunister alltid resonerat. De anser sig ha rätt att använda våld för att nå sina syften. Deras motståndare får däremot inte ens sätta sig till motvärn, eftersom detta vore en kontrarevolutionär handling vilken är otillätlig. Logiskt sett har alltså en kommunistisk revolutionär alltid rätten på sin sida, vilket är en av de vänstervridnas grundläggande trossatser. Detta axiom förklarar mycket av vad vi fått uppleva i Sverige och på andra håll under senare år.

»Den pacifistiska idén om vapenvägran är felaktig», heter det alltså. I stället bör kommunister gå in i försvaret och undergräva detta inifrån. Hjälpredan lämnar anvisningar. Redan vid inryckningen skall de samlas till »kärmmöten». Sedan skall de söka upp kamraterna, umgås med dem även under fritiden,

lyssna på vad de säger, »plocka upp varenda liten fråga som det råder missnöje omkring». De skall företräda kamraterna gentemot befälet men de skall samtidigt sköta sin egen utbildning, ty »det är ingen motsättning mellan att vara god soldat och en bra kommunist». Kommunisterna skall framstå som ledare och se till att de blir valda till förbandsnämnderna. Samtidigt skall de starta studiecirklar, tex i maoism. Dessa cirklar bör resultera i soldatföreningar.

»Ett stort hinder för den intensifierade kampen» är höstmanövrarna. Men de ger dock vissa möjligheter. Det går bra med sabotage. »En liten grupp som sjukanmäler sig kan sabotera en hel övning». Hjälpredan har alldeles rätt: metoden har använts under förra året vid några tillfällen på vissa förband.

En av de sista anvisningarna i denna handbok lyder: »Skulle vi bli ertappade får frågan »gagnas kampen», om vi erkänner eller förnekar, fälla utslaget». Lögn eller sanning är av ingen betydelse för den sanne kommunisten.

Det är alltså en mycket upplysande bok, denna Hjälpreda. Officerskårerna och underbefälet på förbanden bör ha stort intresse av den: det är deras arbete som skall undergrävas, det är mot dem som vapnen vid givet tillfälle i första hand skall riktas. Kanske underbefälet har lättast att studera de duktiga kommunisterna-soldaterna och finna ut vilka de är. Sedan sabotörerna väl blivit kända, kan deras verksamhet kontrolleras. En fara blir de alltid i egenskap av presumtiva landsförrädare, men en uppenbarad fara är lättare att handskas med än en dold.

Hr Lidbom och Svea Hovrätt

I samband med debatten kring den nya klart socialistiska expropriationslagen uppstod ett replikskifte av dessbättre säregen art. Statsrådet Lidbom höjde sin knutna näve mot Svea Hovrätt. Denna Kungl Maj:ts och Rikets ärevördiga institution hade nämligen i sitt remissyttande uttalat starka juridiska betänkligheter inför åtskilliga centrala punkter i den föreslag-

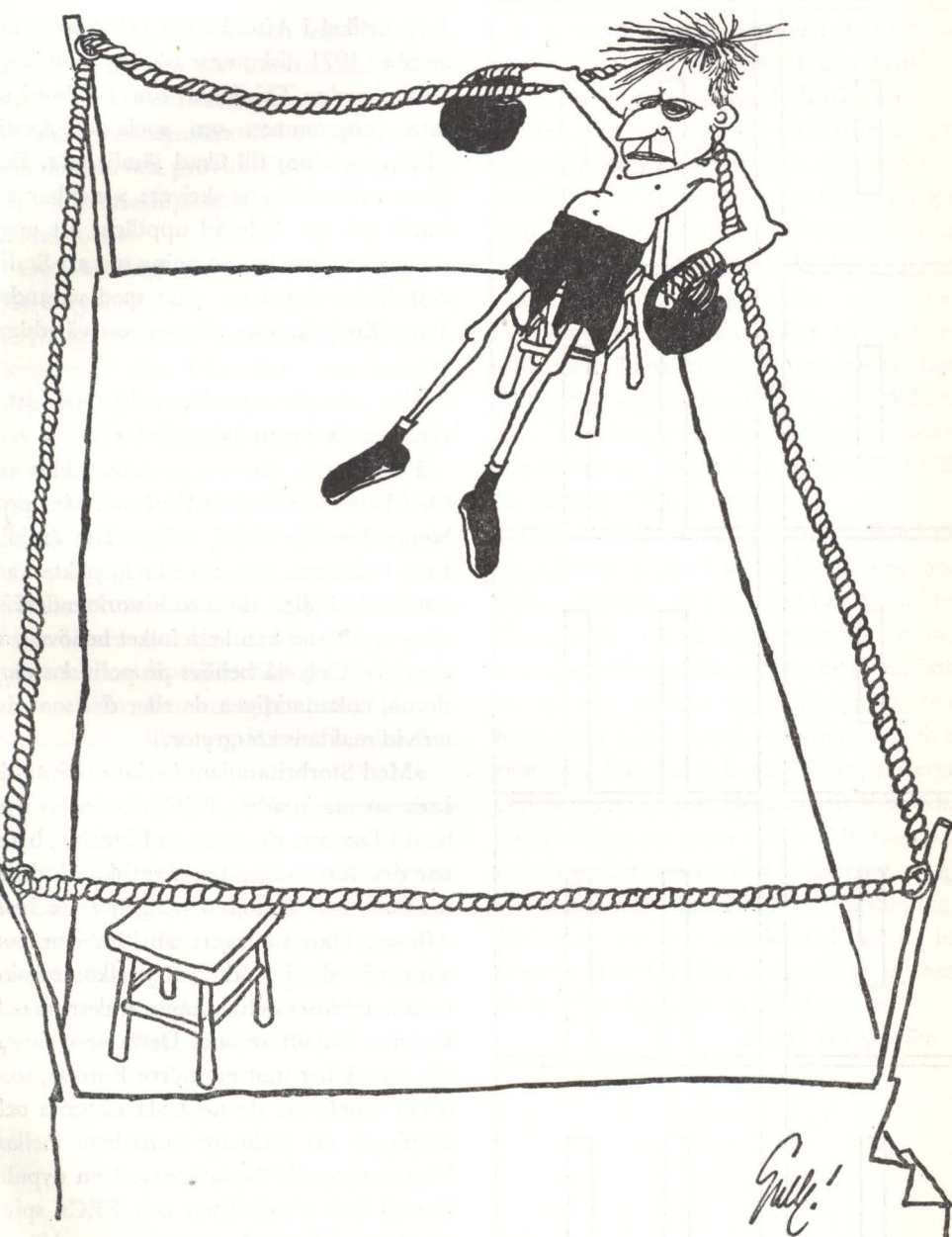
na lagstiftningen. Hr Lidbom talade vredgat om de dumheter, som Svea Hovrätt häver ur sig. Tillfrågad om sin reaktion inför denna apostrofering uttalade sig presidenten i Svea Hovrätt Sten Rudholm med den milda fasthet, som karakteriserar både honom personligen och traditionen vid hovrätten. Han replikerade okonstlat att han inte precis hade intrycket att hovrätten »häver» ur sig ett remissvar. I övrigt hade han ingen kommentar. Givetvis – framhöll han – stod det vem som helst fritt att ha åsikter om sakinnehållet och även formulera dem i en debatt.

Incidenten för osökt tanken till en klassisk

anekdot. När Napoleon vid ett tillfälle tog emot en delegation från Korsika, flammade hans eget korsikanska temperament upp inför delegationens klagomål. Förutvarande generalen Bonaparte hade alltjämt egenheten att när han kom i affekt återgå till hemöns språk, och han skrek i falsett: »Ah! Ah! Tutti corsicani sono banditi!» »No, Sire, no», svarade delegationens ledare med en djup bugning, »non tutti, ma buona parte».

Hr Lidbom slickar väl nu sina sår, kan man förmoda. Förhoppningsvis ägnar han också någon tanke åt hur illa vald en gödselgrepe är som vapen gentemot en god värja.

DET VAR FEL ATT STÄLLA
UPP MOT FÄLLDIN...
HAN ÄR SÅ MYCKET TJINGRE!



Mellan ronderna